

शालेय पोषण आहार योजनेंतर्गत अन्न
शिजविण्याच्या दरामध्ये सुधारणा
करणेबाबत... (सन २०१६-१७)

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: शापोआ-२११६/प्र.क्र.२००/एस.डी.-३
मादाम कामा मार्ग हुतात्मा राजगुरु चौक
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक: २७ ऑक्टोबर, २०१६

वाचा -

- १) केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचना २००६.
- २) शासन निर्णय, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग क्र. शापोआ- २०१०/प्र.क्र.१८/प्राशि-४,
दि.२/२/२०११
- ३) शासन निर्णय, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग क्र.शापोआ-२०१५/प्र.क्र.१७७/ एस.डी.-३,
दि. ०९/०३/२०१६
- ४) केंद्र शासनाचे पत्र क्र. F.No. १-१/२००९-Desk (MDM) दि. ०१/०७/२०१६

प्रस्तावना -

राज्यामध्ये शालेय पोषण आहार (Mid Day Meal) ही योजना इ. १ ली ते ८ वी च्या विद्यार्थ्यांसाठी राबविण्यात येते. या योजनेंतर्गत इ. १ ली ते ५ वी या प्राथमिक वर्गातील प्राथमिक विद्यार्थ्यांसाठी ४५० उष्मांक आणि १२ ग्रॅम प्रथिने युक्त तसेच इ. ६ वी ते ८ वी या उच्च प्राथमिक वर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी ७०० उष्मांक आणि २० ग्रॅम प्रथिने युक्त आहार देण्यात येतो. या योजनेंतर्गत केंद्र शासनाकडून प्रतिदिन प्रति विद्यार्थी प्राथमिक वर्गासाठी १०० ग्रॅम आणि उच्च प्राथमिक वर्गासाठी १५० ग्रॅम तांदूळ पुरविण्यात येतो. केंद्र शासनाने दि. ०१/०१/२०१६ च्या आदेशान्वये सन २०१५-१६ या आर्थिक वर्षासाठी सन २०१४-१५ च्या अन्न शिजविण्याच्या दरात ७.५% वाढ करण्याचे निर्देश दिलेले होते. यानुसार संदर्भाधिन दि. ०९/०३/२०१६ च्या शासन निर्णयान्वये अन्न शिजविण्याच्या दरासाठीची (Cooking Cost) प्रति दिन प्रति लाभार्थी आहार खर्च मर्यादा प्राथमिक वर्गासाठी (१ ली ते ५ वी) रु.३.८६/- आणि उच्च प्राथमिक वर्गासाठी (इ. ६ वी ते ८ वी) रु. ५.७८/- त्याप्रमाणे निश्चित करण्यात आलेली होती. केंद्र शासनाने संदर्भाधिन दि. ०१/०७/२०१६ च्या आदेशान्वये सन २०१६-१७ या आर्थिक वर्षासाठी सन २०१५-१६ च्या अन्न शिजविण्याच्या दरात ७ % दरवाढ मंजूर केली आहे. त्यानुसार संदर्भाधिन दि. २/२/२०११ च्या शासन निर्णयान्वये विहित केलेल्या कार्यपद्धतीनुसार सदर दरवाढ लागू करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय-

- १) शालेय पोषण आहार योजनेंतर्गत प्राथमिक तसेच उच्च प्राथमिक वर्गातील विद्यार्थ्यांना खालीलप्रमाणे आहाराचा पुरवठा करण्यास तसेच त्यासाठी सुधारित दरास मान्यता देण्यात येत आहे.

लाभार्थी	आहाराचे प्रमाण	प्रति दिन प्रति लाभार्थी आहार खर्च मर्यादा
प्राथमिक (१ ली ते ५ वी)	४५० उष्मांक आणि १२ ग्रॅम प्रथिनेयुक्त आहार	रु. ४.१३/-
उच्च प्राथमिक (६ वी ते ८ वी)	७०० उष्मांक आणि २० ग्रॅम प्रथिनेयुक्त आहार	रु. ६.१८/-

- २) शालेय पोषण आहार योजनेंतर्गत ग्रामीण भागामध्ये तांदुळाबरोबरच इतर धान्यादी मालाचा पुरवठा शाळेमध्ये करण्यात येतो. या धान्यादी मालापासून आहार बनविण्यासाठी प्राथमिक आणि उच्च प्राथमिक लाभार्थ्यांसाठी निश्चित करण्यात आलेल्या आहार खर्चाची विभागणी खालीलप्रमाणे करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

ग्रामीण भागातील आहार खर्चाची विभागणी

लाभार्थी	अनुज्ञेय आहार खर्च	धान्यादी माल पुरविण्यासाठी खर्च	इंधन आणि भाजीपाला यासाठी लागणारा खर्च
प्राथमिक	रु. ४.१३/-	रु. २.६२/-	रु. १.५१/-
उच्च प्राथमिक	रु. ६.१८/-	रु. ४.०१/-	रु. २.१७/-

- ३) या योजनेमध्ये शहरी भागामध्ये म्हणजे महानगरपालिका, नगरपालिका क्षेत्रामध्ये स्वयंसेवी संस्था / बचत गट यांचेमार्फत शिजवलेल्या तयार आहाराचा पुरवठा शाळांमध्ये विद्यार्थ्यांना करण्यात येतो. शहरी भागात केंद्रीय स्वयंपाकगृह प्रणालीचा वापर करून तयार आहाराचा पुरवठा करण्यात येत असल्याने शहरी भागामध्ये शालेय पोषण आहार पुरवठा करणाऱ्या यंत्रणेस खालीलप्रमाणे आहार खर्चाचे अनुदान अदा करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

शहरी भागातील आहार खर्चाची विभागणी

लाभार्थी	अनुज्ञेय आहार खर्च (रु.)	तयार आहाराचा पुरवठा करणाऱ्या यंत्रणेस अदा करावयाचे अनुदान (रु.)
प्राथमिक	रु. ४.१३/-	रु. ४.१३/-
उच्च प्राथमिक	रु. ६.१८/-	रु. ६.१८/-

- ४) सदरचे सुधारित दर दि. ०१/०७/२०१६ पासून लागू राहतील.
- ५) दि. ०९/०३/२०१६ च्या शासन निर्णयातील दरानुसार अन्न शिजविणाऱ्या यंत्रणांची देयके अदा केली असल्यास जिल्हास्तर / गटस्तरावर उपलब्ध माहितीच्या आधारे फरकाची परिगणना करून फरकाची रक्कम तात्काळ संबंधितांना अदा करण्याची कार्यवाही करावी. याबाबत आवश्यक आदेश शिक्षण संचालक (प्राथ.) यांचे स्तरावरूनही निर्गमित करण्यात यावे.
- ६) सदरचा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या सहमतीने त्यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ४१२/व्यय-५, दिनांक १२/०८/२०१६ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.
- ७) सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६१०२७११३८४१६७२१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(गोविंद कांबळे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा. राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधानसचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३) मा.मंत्री, शालेय शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ४) मा. मुख्यसचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
- ५) मा. प्रधान सचिव (शा.शि.व क्री.वि.), मंत्रालय, मुंबई
- ६) आयुक्त (शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- ७) शिक्षण संचालक (प्राथमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- ८) शिक्षण संचालक (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- ९) सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद
- १०) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
- ११) शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक / माध्यमिक), सर्व जिल्हे
- १२) सर्व शिक्षणाधिकारी / प्रशासन अधिकारी, सर्व महानगरपालिका/नगरपालिका

- १३) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र ½, मुंबई/नागपूर
- १४) महालेखापाल (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र ½, मुंबई/नागपूर
- १५) सर्व मुख्य लेखा परीक्षक
- १६) वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १७) नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १८) शालेय शिक्षण विभाग (अर्थसंकल्प)
- १९) निवड नस्ती, एस.डी.३